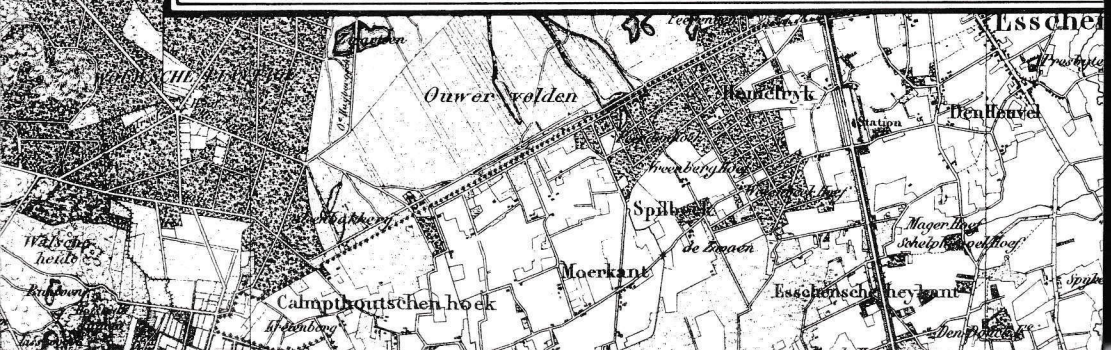

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

1/2-'99

Van prentjes en santjes

De pastoors van Moerstraten

De parochie Moerstraten is de jongste van de voormalige gemeente Wouw. Op 27 november 1925 werd **Christoffel Adrianus van den Brûle** door mgr. Hopmans benoemd tot bouwpastoor van de St. Theresia van het kind Jezus in Moerstraten. Op dezelfde dag verscheen de oprichtingsakte van deze nieuwe parochie. Van den Brûle was op het moment van zijn benoeming kapelaan in Nieuw-Vossemeer. Op 17 juli 1889 was hij in Breda geboren. In 1913 werd hij tot priester gewijd. Pastoor Van den Brûle was 28 jaar lang pastoor in Moerstraten. In die tijd droeg hij heel wat bij aan kerk en parochie uit eigen portemonnee. Pastoor Wolters van Wouw maakte dat in 1958 op de hem eigen wijze aan de parochianen van het dorp bekend. Toen hij op nieuwjaarsdag van 1959 met emeritaat ging zag het er ondanks dat de pastoor zijn hele fortuin aan de parochie had besteed, financieel niet al te best uit. Pastoor Van den Brûle nam zijn intrek in het R.K. Gasthuis te Breda, waar hij op 24 februari 1961 overleed. Hij werd onder grote belangstelling op het kerkhof in Moerstraten begraven.

Om dit nummer over de bidprentjes niet al te somber te maken, willen we een anecdote opnemen over een voorval dat plaatsvond kort voor de installatie van de pastoor. Twee Moerstraatse landbouwers, Jac. Damen sr. en Louis van Tiggelen, gingen met een gerei naar Nieuw-Vossemeer om kennis te maken met de nieuwe pastoor. Na de kennismaking vroegen ze de pastoor mee te rijden naar Moerstraten. Die ging graag op dit aanbod in en nam plaats op de achterbank. Onderweg werd er gesproken over het boerenbedrijf en de parochie. De rit verliep voorspoedig, tot het drietal in de buurt van de Oudlandseweg kwam. De pastoor ging daar rechtop staan om alles beter te kunnen zien. Dat had hij beter niet kunnen doen, want plotseling verloor hij zijn evenwicht en kwam met een flinke smak op de zitting terecht. Het gevolg was dat, vanwege zijn zware gewicht het gerei omhoog helde, de burries braken en het gerei met pasagiers kwam achterover op de weg terecht. De pastoor kwam daarbij onder zijn twee gastheren terecht. Gelukkig liep alles goed af, want zelfs het paard sloeg

Gedenk in Uwe gebeden de Zeer Eerwaarde Heer

Christoffel Adrianus van den Brule

geboren te Breda 17 juli 1889 en aldaar in het
R.K. Gasthuis overleden 24 februari 1961, ge-
sterkt door de genademiddelen der H. Kerk.

Stichter en gedurende 32 jaren pastoor van de pa-
rochie van de H. Theresia van het Kind Jezus,
te Moerstraten.

Beminde parochianen van Moerstraten,
dankbaarheid vervult mij op de eerste
plaats tegenover God voor de vele ge-
naden, die ik als priester, namens God
aan U heb mogen uitdelen.

Maar dankbaarheid ook bijzonder tegen-
over U voor de goedheid en de harte-
lijkheid, die ik steeds van u mocht ont-
vangen niet alleen in de jaren, dat ik in
uw midden mocht leven, maar ook in
deze laatste jaren, die ik niet meer in uw
parochie ken doorbrengen.

Moge God het U belonen

Vergeet mij niet in uwe gebeden
en blijf voor mij bidden, dat God mij
moge vergeven, wat ik door menselijke
zwakheid ben te kort geschoten.

Mijn Jezus barmhartighe.d.

Zoet Hart van Maria wees mijn heil.

C. M. Goossens, Koster Moerstraten.

Christoffel van den Brûle was de bouwpastoor van de parochie Moerstraten.

niet op hol. Een behulpzame landbouwer hielp hen aan een nieuw vervoermiddel. Er was dus sprake van een 'grondige' kennismaking.

Financiële moeilijkheden

Pastoor Van den Brûle werd opgevolgd door pastoor **J.A.J.M. de Bruijn**. Die werd op 1 februari 1905 in Breda geboren. Op het moment van zijn benoeming was hij kapelaan van de Mariaparochie in Dongen. Op 9 januari 1959 werd hij in Moerstraten geïnstalleerd. Zijn eerste taak was om de schuldenlast te saneren. Dat was tekenend voor het pastoraat van pastoor De Bruijn, want hij zou steeds grote financiële zorgen kennen. Een van de middelen om aan geld te komen was de jaarlijkse fancy fair die inmiddels is uitgegroeid tot het vierdaagse dorpsfeest in de maand juli. Pastoor De Bruijn bleef slechts kort in Moerstraten, want op 14 november 1966 vertrok hij als pastoor naar de parochie van St. Marcoen in Dorst. Na zijn emeritaat in 1971 is hij vanuit Dorst weer in Wouw komen wonen. Zolang zijn gezondheid het toeliet verzorgde hij de kerkelijke vieringen in het Leonardushof. In Wouw vierde hij ook een van de feestelijkste hoogtepunten uit zijn leven, zijn diamanten priesterfeest op 30 mei 1991. Op 3 december 1993 overleed hij in Wouw.

De opvolger van pastoor De Bruijn was **W.A.F.M. Maas**, die op 1 september 1908 in Roosendaal geboren was. Hij werd op 10 juni 1933 in Hoeven tot priester gewijd. Maas kreeg eveneens met de wankelende financiële basis van de parochie te maken. De kerktoeren moest hersteld worden, er moest een hete lucht-installatie komen en een geluidsinstallatie bleek geen overbodige luxe. Vóór zijn benoeming tot pastoor in Moerstraten was W. Maas rector van het ziekenhuis Charitas in Roosendaal. Tijdens zijn pastoraat vierde Moerstraten in 1976 het gouden parochiejubileum. Ter gelegenheid van het feest verscheen een historisch boekwerk, waarin pastoor Maas het hoofdstuk over de parochie voor zijn rekening nam. Na zijn emeritaat vertrok hij naar Roosendaal, waar hij op 17 augustus 1983 overleed.

In dankbaarheid gedenken wij het leven van

DE ZEEREERWAARDE HEER J.A.J.M. DE BRUIJN

priester van het bisdom van Breda

emeritus-pastoor te Wouw

Op 1 februari 1905 is hij geboren te Breda. Aan het klein seminarie "Jupelaar" van het bisdom Breda volgde hij de humaniora-opleiding en op het groot seminarie "Bovendonk" te Hoeven de theologische vorming, waarna hij op 30 mei 1931 werd gewijd tot priester van het bisdom van Breda.

Als kapelaan was hij achtereenvolgens werkzaam in de parochies te Molenschot, Nieuw Vossemeer, Teteringen, Dorst en de Mariëparochie te Dongen en als pastoor in de parochies van Moerstraten en van Dorst.

In 1971 ging hij met emeritaat en vestigde zich met Marie, vanaf het pastoraat te Moerstraten zijn trouwe en bezorgde huishoudster, in Wouw. Daar was hij, zo lang zijn gezondheid hem dit toeliet, de toegewijde voorganger in de kerkelijke vieringen in Huize "Leonardushof".

De hartelijke verbondenheid met de familie en ook met de priesters uit de buurt stelde hij erg op prijs.

Een laatste feestelijk hoogtepunt in zijn leven was zijn diamanten presterfeest op 30 mei 1991.

Tot het laatste toe is de viering van de Eucharistie het middelpunt van zijn leven gebleven en waren de evangeliewoorden "Wie dit Brood eet, zal leven in eeuwigheid" voor hem levende en dagelijkse werkelijkheid.

Na gesterkt te zijn door het Sakrament van de Ziekenzalving overleed hij in vrede op 3 december 1993. Met de liturgie van de uitvaart namen we in de St. Lambertuskerk te Wouw afscheid van hem op 8 december, waarna de kermis plaats vond te Bergen op Zoom.

"Er is een bijzondere roeping tot getuigenis.

Jezus heeft een kring van mensen rond zich verzameld die getuigen geworden zijn van wat Hij deed en onderwees. Zij werden ook de getuigen van zijn Verrijzenis. Zij zijn geroepen om van Hem te getuigen in heel de wereld en mensen tot leerlingen te maken die zijn levenswijze volgen. Het geloof en de zending van de eerste getuigen vinden voortzetting in het kerkelijk ambt, dat vanouds door bisschoppen met medewerking van priesters en geholpen door diakens wordt uitgeoefend.

Het ambt van de priester, waarin hij wordt geroepen tot verkondiging van het Evangelie, tot herder zijn van de gelovigen, tot liturg zijn en tot dienstbaarheid, ontleent de priester niet aan de verantwoordelijkheid van de gelovigen maar aan een zending van Hem die uit de doden is opgestaan".

(Bisschop H.C.A. Ernst)

Voor uw belangstelling bij de uitvaart betuigen wij u onze oprechte dank.

Familie de Bruijn
M.A.C. Buijs

Pastoor J. de Bruijn was niet alleen pastoor in Moerstraten, maar later ook emerituspastoor in Wouw.

Ter gedachtenis aan

**WILHELMUS FRANCISCUS
ANTONIUS MARIA MAAS**

geboren te Roosendaal op 1 september 1908, priester gewijd te Hoeven op 10 juni 1933, overleden te Roosendaal op 17 augustus 1983.

"Als gij dan met Christus ten leven zijt gewekt, zoekt wat boven is, daar waar Christus zeteit aan de rechterhand Gods. Zint op het hemelse, niet op het aardse. Gij zijt immers gestorven en uw leven is nu met Christus verzorgen in God. Christus is uw leven, en wanneer Hij verschijnt, zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid (Kol. 3, 1-4)

Vi, at in gaudio et pace Domini!

Een onomstotelijk weten
dat gij vernieuwd zult wezen
en herschapeu
wanneer men van U schrijven zal:
ontslapen."

Ida Gerhardt.

Het prentje van pastoor Wilhelmus Maas is zo eenvoudig gehouden, dat hieruit niet eens blijkt, dat hij werkzaam was als pastoor in Moerstraten.

De foto die afgedrukt werd op de voorzijde van het bidprentje van pastoor Maas van Moerstraten.

Een parttime pastoor

Pastoor Maas werd opgevolgd door **Eduard J.M. Bielars**. Hij was de eerste pastoor die niet full-time voor de parochie beschikbaar was. Hij was tevens rector van een zusterklooster in Bergen op Zoom. De parochie van Moerstraten werd zo direct geconfronteerd met het steeds groter wordende tekort aan priesters in het bisdom. De pastoor moest 'gedeeld' worden. Bielars bleef tot 1980 in Moerstraten. Toen hij vertrok werd geen nieuwe pastoor meer benoemd. Pastoor **Petrus Johannes Maria Schakenraad**, scj van de St. Gertrudisparochie in Heerle werd tevens pastoor van Moerstraten. Die situatie duurde zo voort onder het pastoraat van **Hans de Kort**. Toen deze op 1 augustus 1995 naar Rome vertrok kreeg pastoor Piet Berende de zorg over Heerle en Moerstraten er bij. In 1997 werd de pastorale zorg van Heerle en Moerstraten voor een groot deel gedelegeerd naar **Wout van den Broek**, pastoraal medewerker. Inmiddels is **Jos Demmers** vanaf 1998 pastoor van de vier parochies van de voormalige gemeente Wouw.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.